

ERDELYI ÉLET

Tartalom:

A két Simonyi báró

— Az „óbester“ és a fia a „minister“

Epizódok a „legvitézebb huszár“ életéből

Üzenet egy anyához, akinek a leánya színésznő akar lenni

A szerencsekerék makacs kibicei között

Völegény, akit a menyasszonya megszóktetett

Egy gazdag bankárleány és a szegény művész regényes „szerelme“

A rosszabbik én

Napsugár, fény, légáramlatok, időjárás óriási hatással vannak idegrendszerünkre

Gyógyításra is felhasználják a klimában rejlő hajtóerőket

A hármas sziget titka

vagy a kabin-nők elrablása

avagy: Coeur-dame kalandos kimenője

**Politika. Társadalom. Közgazdaság. Művészet. Technika
Utazás, üdülés. Divat. Foto. Sport. Kozmetika
Mosolyország stb. stb.**

Képes színház- és filmélet

Az olcsó ár nem jelenti sem az
alacsonyabb rangot a napilapok
sorában, sem az alacsonyabb szín-
vonalat! Ennek a gondolatnak je-
gyében indult utjára az egy leies

ERDÉLYI

Friss Hírek

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A lap szerkesztősége a világhir-
szolgálat nagy központjaival lé-
pett kapcsolatba, hogy minden
délután híven be tudjon számol-
ni a legutolsó órák eseményeiről.

Megbízható, jól informált ujságot
készít a kitűnő szerkesztőség, —
áttekinthető, gyorsan tájékoztató,
tömör és rövid hírforrást ad.

1932 OKTÓBER 1.

XXI. ÉVF. 28. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:

GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbizotak: Bucureşti, Cluj, Timişoara, Oradea, Brasov, Satu-Mare, Tg-Mures

A két Simonyi báró

— Az „óbester“ és fia a „minister“ —

Epizódok a „legvitézebb huszár“ életéből

Az Erdélyi Élet eredeti tudósítása

A két Simonyi báró életének aranszövésü goblen-képebe néhány friss, eredeti aranyfonál szálat mi is beleszö-vünk. Hajdu Pál tanárral beszélgettünk, tőle tudtuk meg ezeket.

Hajdu tanár az aradmegyei Vadász községben született, a két Simonyi báró, apa és fia, törzsfőszékben élte gyermek- és ifjúkorát.

A nagyatyja, az édesatyja már ott voltak református rektorok, az „óbesterről“ annál többet hallottak, fia: Lajos báró, a „minister“, a maga rendkívüliségeivel éppen velők, közöttük élt...

... 143 vendégszobája volt a Simonyi bárók vadász kastélyának. A 37 katasztrális hold ősi parkon a két híddal átívelt Leveles-patak folyt keresztül. A beéli, bokszei és világosi hegyek festői látomásként integettek ide. Délszaki növényekkel gazdag, hatalmas nagy üveg-háza is volt a kastélykertnek. A gazdasági udvar több emeletü magtárai templomoknak beillettek. Volt itt mit aprítani a tejbe. Vadász, Beél-Zerind, Simonyifalva és a bösztori rész tartoztak a jó néhány ezerholdas bárói uradalomhoz. A határon Csegőd felé a Fekete Körös is ott fodrozta hullámain... A 86 éves Veres István vadászti öreg gazda, éleseszű józan magyar paraszt, a Bánátsorról, 1902-ben még emlékezett a személyesen ismert Simonyi-óbesterről.

— Még olyan másik lovas, kérem, nem volt az egész világon... Nagy ostort hordott... Kegyetlen erős természetű ember volt az óbester!... Minden más jószágának felé helyezte a lovat. Volt is lova ménes számra... S ha vala-

melyik falubelinek rossz lova volt, megverette a gazdáját... Mert, hiszen, magyar ember nem járhat rossz lóval... De ilyenkor vigasztalásul és buzdításul sajátnevelésü jólóval is megajándékozta az imént még felpálcázott embert.

*

Vadász község földjén nevezetes a kilenc tatárhalom. Egyvonalban fekszenek. Messzire ellátszanak. A vadászok ugyhiszik, hogy alagutak rejtőznek ezek alatt a nagymaráci dombok alatt. Hajdu József néhai rektor szerint vagy 17 évig itt, a legmagasabb tatárhalom tetején, volt eltemetve Simonyi óbester.

Az aradi vártömlőcből hozták és temették ide a halott „óbester”.

Simonyi Lajos báró, az óbester fia, volt 48/49-es honvédtiszt, majdani kereskedelemügyi miniszter, csak amikor felépítette a kastélykertben kriptával a kápolnát, édesapja hamvait csak ekkor temettette ide minden feltűnés nélkül. A nagymaráci dombtetőn talán még máig megvan az a kő, amely jelzi a Simonyi óbester első siri nyugvóhelyét?... A nehéz, hatalmas tölgyfakoporsóba is ekkor helyezték az óbester. Márvány siremléke maga bent a kápolnában, az ol-tártól jobbkéz felől diszelgett. A hatalmas fehér márvány siremlék a földszinéig tele volt vésvé. Simonyi óbester életrajzi adataival s mind a 66 vitézi kitüntetését is belevésték abba a ritka, dicsőséges huszár siremlékbe.

Itt a második sirhelyén, a kápolna-kriptában, 1914 őszéig nyugodott — Lajos fiával együtt — Simonyi óbester. Az óbester harmadik sirjába, a pesti diszirs helyre ekkor szállították fel a két Simonyit. A koporsók felbontásánál a fiatal Hajdu Pál jelen volt, sőt segített áthelyezni az „óbester” hamvát... A kemény huszári koponyán nem fogott az enyészet. A lábszárcsontok is dacoltak a mulandósággal. Az egyik csizma majdnem teljesen épségben volt. Valódi aranysegélyes, aranyrózsás lakkcsizma volt ez, — csupán a talpa kunkorodott fel némileg. Csizmája után ítélve, feltűnően csinos, kislábu ember lehetett a világhírű óbester. Ragyogó fehér, kényes kis koporsóba — ezüst koporsóba — rejtették a legvitézebb huszár földi maradványait. Akkor ott úgy beszéltek, hogy

Simonyi óbester temetésére a francia hadsereg már előzőleg bejelentett nagyobb tiszti küldöttséget,

— de már akkor állott a világháború s így nem jöhettek el a franciák... A császári és királyi hadsereg — felfogásához híven — ekkor sem vett tudomást az „óbesteréről”...

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán!**

Simonyi Lajos báró örökösei részéről — Preszler Karolin révén — Balácsi Sándor színész jelent meg. A községből a magyarok az öreg Hajdu József rektorral tömegestől eljöttek. A gyászszertartást Amschlinger Ferenc simonyfalvi kegyuri plébános végezte.

*

Simonyi Lajos báró sokat átörökölt „óbester“ édesapja szilajságából. Egyszer az országoton kocsijából lelért egy kötekedő parasztot, aki, midőn többször előzni akarta Lajos báró, fenekedőleg megannyiszor elébe hajtott... Mint huszár édesapja, Simonyi Lajos báró is nagyon szerette a lovat. Tengerek szép, jó lova volt és bizony megpálcáztatta ő is a falubeli gyengelovu parasztot, hanem aztán ajándéklóvakat szintén osztogatott... Az éhhetetleneket nem szerette. Akik kérni mentek hozzá, azokat leszidta, kikergette.

— Hát nem látod, hogy itt mellettem mennyit szereznek mások... Hát szerezz te is! — Valóban, sokan szép birtokokat szereztek a Lajos báró szétfoszladozó nagy vagyonából... Nem érdekelte ez a bárót, hiszen

egyetlen leánya boldogtalan házasságából kifolyólag agyonlőtte magát...

Felesége a keringő történetek szerint regényes körülmények között egy nagy kártyacsata után hagyta el. Lajos báró ezután hosszabb ideig külföldön tartózkodott s onnét hozta magával *Preszler Karolinát*, a kiváló „lovárnót“ aki örököse lett utóbb.

*

Simonyi Lajos bárónak minisztersége idejéből is fennmaradt egy jellemző eset. Valamiért összekaptak Tisza Kálmánnal, a miniszterelnökkel; de Lajos báró hamar és igen erősen visszatromfolta azt... A Tiszák a Simonyi bárókkal szomszédos birtokosok voltak. A Simonyi-uradalmat határoló Fekete-Körösön tul fekszik a Tiszák csegődi birtoka, ahová Vadászról az eset idejében — széles, nagy fahidon lehetett átjutni... A borosjenői állomásról tehát erre felé szoktak átjárni Csegődre a Tiszák is... Lajos báró már tudta a Tisza Kálmánék érkezését s míg a csegődi négyesfogat Vadászon át a borosjenői állomásig tért, majd Csegőd felé fordult, a falu népével lebontatta és szétromboltatta a Fekete-Körös nagy hidját egészen a folyó közepéig — tudalillik a Simonyi-birtok határa a vizen itt végződött — úgyhogy amikor Tisza Kálmán gyanutlanul a körösi átjáróhoz érkezett, már csak hült helyét találta a híres hidnak... Szégyenszemre és nagy bosszusan kénytelen volt visszafordulni a négyessel... Azóta kompon járnak, mert viszont a Tiszákat sem lehetett rávenni többé, hogy segítsenek felépíttetni a Simonyi báró szeszélyéből lerombolt híres hidat.

Üzenet egy anyához

akinek a lánya színésznő akar lenni

Én adjak felvilágosítást önnek Asszonyom afelől, hogy fölengedheti-e leányát a szinpadra? Hogy tárjam föl ön előtt a veszedelmeket, amelyek ellen a kis művésznőnek védekeznie kell? ... Adjak fegyvert és érveket az ön kezébe — kéri ön, — hogy ki tudja verni leánya fejéből ezeket a hó-bortos álmokat, amelyek feltartóztatlanul sodorják a művészet felé. Azt mondja ön, hogy leányát megmétélyezték a nagy frázisok, hisz a szavakban, a költőkben, a hivatásban és sejtelve sincs arról, hogy a sziniiskolában, görölködéssel, statisztálásban és az igazgatói irodákban át hova és mibe rohan bele.

Asszonyom: ha egy izzó fiatal fej előtt fel lehetne tárni a való világot, akkor talán soha senki nem követne el zseniális ostobaságot. Mindenkit le lehet beszélni, vagy föl lehet biztatni, hogy tegye, vagy ne tegye ezt, vagy azt és a befolyásolás után ki nem apadó forrás nyílik annak a szívében, akit valamire rávettek, vagy valamiről lebeszéltek. Mi lett volna, ha! ... ez a mondat tér vissza mindig az illető szívébe, ez izgatja, ez rabolja el a jókedvét, ez szegi szárnyát, mert mindig azon gyötrődik, hogyha nem hallgat másra, hanem a saját feje után indul, akkor ki tudja milyen boldogság éri. Ezért kockázatos feladat utjába állni valakinek és más irányba terelni.

Az ellenben nagyon érdekes, hogy ön Asszonyom megrójjá őt azért, mert hisz a nagy frázisokban. S hogy ezek megmétélyezték. Ön nem hisz a nagy frázisokban? ... Biztos ez? S mi mindannyian: nem hiszünk-e a nagy lendületekben, szavakban, költőkben, prédikátorokban, politikában, pénzben és más hasonló erőkben? Nem jött rá még, hogy valamennyien megmétélyezettek vagyunk, ki milyen mértékben és ki-ki saját külön mérgével megverve? El se lehet képzelni másképpen ezt a híres életet, mint úgy, hogy valami vonzerő mindig egyensúlyban tart bennünket a föld és az ég között. Megszégyenülten és sirva kellene letakarodnia a szószékről minden embernek, ha már nem tudna belekapaszzkodni abba a spárgavégbe, amelyen hitvány kis sárkányát föleresztette az égbe. Aki már emlegetni se tudja, aki már szájára — legalább a szájára — se tudja venni a hivatás emlegetését. Nézzen szét a botorkáló koldusok közt, akik kopottságuk és rongyaik közepette is ragaszkodnak ahhoz a hithez, hogy a mellettük elsiető emberek jók és adni

Lya Mara is az **Waldheim**
ártalmatlan

soványító pasztillát szedi naponta. Meg is látszik alakján! Kérje orvosa véleményét. Kapható: **Gyógyszertárakban és Drogériákban.** — Dobozonkint: **Lei 115.**

fognak nekik. Gondoljon az ön otthoni megpróbáltatásaira, az anyagi és erkölcsi világ ezer tördöfésére, a házimunka monoton gyilkolására, a sok pletykára, áskálódásra és a millió bajra. Azt hiszi ön Asszonyom, hogy e pergőtűzben csak azért tud ön sokszor mosolyogni, állandóan dolgozni, kitartani és vigasztalni, mert mást úgy se tehet és mert ezt a mosolyt erőszakolni tudja? Lehet. Azonban, hogy ön is hisz szerény hivatásában s hogy ez a hivatás deríti föl az ön arcát s ezen keresztül a környezet vonásait: az bizonyos.

Szebb hivatás is van egy leány számára, mint a szinpad, de hány tűzön kell elégni, hányszor kell összetörni és hányszor kell tudni felemelkedni, hogy az ember csak közelébe is juthasson, mindent elcsitító foglalkozásának. A színház talán a legkomiszabb hóhéra az álmoknak, borzalmas, hogy mi mindent vagdos le a szárnyakból és hogy hányszor tapossa meg elvakult imádóit. Azok a roncsok, akiket ön a kórusban lát, valamikor mind széles szárnycsapásokkal repültek a lámpák elé és kikötöttek egy félmondatos szerepnél, vagy tömegtáncnál. Ha minden kórlista megírná naplóját, míg az álmok csucsaról a kórusba zuhant: még akkor se fogyna ki a követők hadserege, mert mindenki hisz egy darabig a maga nagyságában és jövőjében.

Kivánom önnek Asszonyom, hogy győzzön leányával szemben És növelje nagyra benne azt a hivatást, amelyet ön szánt neki. Ez se lehetetlen s egy anya erre is képes.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

p-j

Bucurestibe költözöm,

óriási készletem: porcellán-, üveg-servicek, modern disztárgyak, csillárok, evőeszközöket

**még soha nem létezett
olcsó áron adom el.**

M. FISCHER

üveg- és porcellán nagyáruház

ARAD, Fehér Kereszt-épület.

Modern képkeretezés féláron.

A szerencsekerék makacs kibicei között

Az Erdélyi Élet bukaresti tudósítójától.

Hétköznap, délelőtt 10 óra. Egy bérház kis kapujában néhány egyszerű külsejű, álmossszemű, vánnyadt ember gyülekezik. Egy deresedőfejű, vékonyorru, riadtképű férfi, kalap nélkül, valami furcsán szétálló, keretnélküli pápaszemmel az orrán, egy fejkendős, tompult tekintetű asszony; két sportsapkás suhanc; egy feketeszakállas, felöltös, keleti külsejű ember; egy fiatal lány, ingbluzban, tavalyi, lehajlott szélű, ludtollas posztókalappal, és még néhány kopottruhás figura. A kis csapat, ösztönszerű megszokottsággal, kettős sorokba verődött össze a kapu mellett, az ácsorgás óriási gyakorlatot szerzett közömbösségével.

A kis csoport ezuttal az osztálysorsjáték ötödik osztályának *utolsóelőtti*, nyilvános sorsolására várakozik.

A szerencsekerék üzeme

Időközben egyre többen leszünk. Egyenruhás hivatalszolga érkezik és bizalmasan üdvözli a riadtképű, pápaszemes szomszédomat. Kopasz, nagybajuszu, csizmás embernek magyaráz:

— Csak maradjon mindig mellettem. Még nem lehet bemenni. De úgy látszik jócskán gyülekszünk.

Reszketőfejű, ternoruhás öreg hölgy áll be a sorba, csontnyelű esernyőjére támaszkodva. Két barnaképű cigány, egy öreg hordár, pár szemüveges lötyögőruhás nyugdíjas. A szomszédos nyomdapalota festeltbetűs hirdablái mellől is odahuzódik néhány hajadonfőt ácsorgó munkanélküli. Lehetünk már vagy negyvenen, amikor a kapu alól előbiceg egy apró, sánta, őszhaju emberke:

— Lehet fölmenni! — jelenti ki, mélységes megvetéssel.

A csapat tülekedve megindul. Elől a két sportsapkás suhanc, meg a fejkendős nő, kettesével hármasával ugrálva fel a lépcsőfokokon. Aztán a hivatalszolga, a csizmás emberrel, lökdölődzve. Pápaszemes szomszédom méltatlankodva csillapítja a tülekedőket:

— Nem kell sietni. Elférünk mindnyájan!

A kórkorlátos félemeleten, kopasz, ajtónélküli oldalbenyílon kezdetleges, kézírású tábla: „Huzás itt!” Meszeltfalú kis folyóson át egy hosszú, fehér terembe jutunk, amelynek három nagy ablaka az udvarra nyílik. *Magas asztalon két üvegfalu, rézbordájú szerencsekerék áll kétoldalt.* Jobbra az egyméteres kerületű, balra a kisebb, félméteres. Benne a sorsjegyszámok és nyereményszámok összecsavart, egyforma papirtekercsei, mik így, tömegben, úgy hatnak, mint néhány liter borsószem. A két kerékre és a borsószemekre merednek mindenfelől a szomjas, mohó tekintetek.

Tallózás

a sorsjátékhuzás tarka törzsközönségében

Mig a szertartás kezdetére várakozunk, riadtképü, pápaszemes szomszédomhoz fordulok, akivel aránylag bizalmas és meleg barátságot kötöttem az ácsorgás alatt.

Miféle emberekből áll ez a közönség? — kérdem, hanyagul körültekintve a megtelő széksorok fölött.

Szomszédom felémkancsalit a szétálló szemüveg mögül. Nyilvánvaló, hogy egy sokkal szélesebb szemtávolságu, más ember számára készült, idegen pápaszemet visel.

Mindenféle mihaszna, dologtalan népség, — feleli vállat vonva. — Itt vannak majdnem minden huzáson. Kezükben a számok, amivel játszanak, ott drukkolnak, mikor kiáltják ki! Ott van az az asszony, — int a fejkendős, álmos, soványarcu baloldali asszony felé, — az itt ül minden dél előtt, ha huzás van, éppen úgy, mint délután ott van a lóversenyen is, a férjével együtt. Pár éve még szakácsné volt, akkor olyan kövér volt a más kosztján, hogy rá se ismert volna. Akkor aztán a férjével nyertek a lóversenyen pár százat. Otthagyta a helyét és azóta abból akarnak élni mind a ketten, amit az osztálysorsjátékon, meg a lóversenyen nyernek! Azért ilyen sovány, mert most a maga kosztján van... Az ott a férje, az a kopasz, girhes, ott hátul. Világért sem ülnének egymás mellé. Kabalából!

Lötyögő pápaszemű szomszédom, úgy blátszik, alaposan benfentes itt a sorsoláson.

— Maga is itt van mindig? — érdeklődöm meg nyomban ezt a körülményt.

A pápaszem két szétálló üvege megvillan:

— Én hivatalos küldetésben vagyok itt, — mondja büszkén és egy számmal sűrűn teleirt papirlapot mutat. — Ez egy konzorcium, amelyik száz sorsjeggyel játszik. Én vagyok a pénztáros, én inkasszálók, én végzem a könyvelést és én választom ki a számokat. Soha még nem fizetett rá a konzorcium, mindig van nyereség... Uraságod is beléphet, itt a nyilatkozat...

Megkezdődik a sorsolás

Szerencsére a kárpitkorlát mögötti, villanyfényben uszó térségen mozgolódás támad: kezdődik a sorshuzás. Közvetlenül a korlát mögött, a közönségnek háttal négy női és egy férfi gyorsíró helyezkedik el. Két komolyarcu alkalmazott — egy kopasz, sovány, fiatal és egy dusszórzetű, öreg — odalép a szerencsekerékhez és megforgatják azokat. A borsószemek riadtan csordogálnak, rekeszről rekeszre, valóban alaposan összekeverednek. Aztán megtorpan a két szerencsekerék. A baloldali sarokból előlép két, zavartarcu leányka és felmennek a pódiumra. A kisebbik a kisebb, a magasabbik a nagyobb szerencsekerék mellé áll. Egyformán szőke szalmahajukban az egyiknek jobboldalt van a csat, a másiknak balra. Úgy látszik ez is előírászerű itt.

A két komolyarcu alkalmazott most ünnepélyesen felnyitja kulccsal a szerencsekorongok nyílását. Ugyanekkor az asztal mellett három fiatal tisztviselő helyezkedik el, hátsó székeken pedig, a közönséggel szemben a hivatalos ellenőrök: a közjegyző, a pénzügyminiszterium, a pénzügyigazgatóság, az osztálysorsjáték igazgatóságának kiküldöttei.

A drámai gordonkaharang

Most megkezdődik a sorshuzás, amelynek külsőségei a következők: Az egyik kisleány a jobbkarján, a másik a bal-karon türi fel könyökig a ruhaujjat, azután belenyul a szerencsekerékbe. Kivesz egy apró papirtekercset, lehuzza róla a védőkorongocskát és a számot, ugy összezsavarva bedobja egy szélesszáju, üvegfalú tölcserbe, amely az egyik tisztviselő asztalához vezeti azt. Itt aztán kibontják és felolvassák a szerencseszámot. A baloldali, nagyobb korongban vannak a sorsjegyszámok, előbb ezt olvassa fel, pergő nyelvvel, a baloldalon ülő tisztviselő. A jobboldali, kisebb kerék pedig eldönti, milyen nyeresmény esik a kihuzott számra. Ezt a jobboldali tisztviselő hirdeti ki és a kisebb nyeresményt monoton, daráló hangon, a nagyobb nyeresményeket hangsúlyozottan és kiemelve. Természetesen a legtöbb: a legkisebb nyeresmény. Ezt csak az egyik tisztviselő hirdeti ki. A nagyobb nyeresményeknél azonban a monoton, gyorsan pergő üzem megáll és a közepén ülő, harmadik tisztviselő, dallamosan gordonkázó, mély és drámai hangon elismétli még egyszer a sorsjegyszámot és a nyeresményösszeget, ilyenformán:

— A hatvanhatezernégyszázyolcvanötös szám nyert husz-ezer-leit!

Aztán daráló, monoton hangon folytatódik ismét a legkisebb nyeresmények felsorolása.

A négy turnus

Természetesen nem hiányzik a megfelelő ellenőrzés sem. A felolvasott számokat öt gyorsíró jegyzi, azonkívül a legkorábban megjelenő déli lapok „kiküldött tudósítói” is.

A felolvasott számjelzéses papirtekercset azonban a közepén ülő, drámai hangú tisztviselő veszi át, gondosan egy vaspálcikára fűzi, s amikor ez megtelt, már viszik ki a mellékszobába, ahol pontosan összehasonlítják a gyorsírási jegyzeteken szereplő számokkal, hogy vajjon nem tévedett-e a számolvasásnál a kihirdető tisztviselő? Az egész ügymenet ezenfelül még háromszoros ellenőrzésen megy át.

Mindez boszorkányos gyorsasággal és elképzelhetetlen rutinnal pereg. A két kisleány, szinte másodpercenként, fűrgé

Szaküzlet optikai és finom solingeni acél árukban: beretvák ollók stb. Kösztörülde, orthopead készü-
lékek és műlábak készítése. **Tejnor Ferenc és Tsa**
Optikus és késmüves. ARAD, Píajta A. lancu Szabadság-tér 21.

mozdulattal nyul bele a szerencsekerékbe, kikapnak egy egy papirtekeresztet, bedobják a tölcserbe és már következnek a másik. Kétszázötven sorsjegyet huznak ki ilyen módon 10—12 perc alatt. Akkor rövid szünet következik. A kövér és sovány alkalmazott ismét előlép, kulccsal lezárják a szerencsekerekek ajtócskáját és ünnepélyes arccal megforgatják, jobbra-balra, a kerekeket, a benne zörgő borsószemecskékkel együtt. A két leányka lelép az emelvényről, másik két lány lép a helyükre — ruhájuk, szalmahajuk, megilletődött arcvonásaik, a csatjuk elhelyezése és a mozdulataik, mind pontosan ugyanazok, — a három tisztviselő helyet cserél és kezdődik az újabb turnus. Négy ilyen, egyenként 250 számból álló turnus adja ki az utolsóelőtti húzási napot.

Amikor a sorshuzás megindul, valami élénkség fut végig a villanyfényben és a napsütésben fürdő terem közönségén, ahogy azonban gyors egymásutánban peregnek a számok, egyszerre ásitó unalom ereszkedik a széksorokra. Közben, észrevétlenül, *szorongásig megtelik a terem.*

Pápaszemes szomszédom egykedvűen figyeli a kihirdetett számokat is időnként titokzatos jeleket vet a számsorokkal teli papirlapra. Néha feláll helyéről, előremegy a gyorsírók, asztalához és ellenőríz egy-egy számot. Másik szomszédom nyugalmazott szakácsnő, lehunyt szemmel, békésen és mélységesen alszik. Fényképezés érkezik, aki magnéziumfény mellett felvételt készít a sorsolásról és a közönségről is. Néha a magnéziumgyújtó csütörtököt mond, ilyenkor viharos derűtlenség fut végig a közönségen. Az egyik számmal a G. jingbluzos fiatal leány boldogan felsikolt... Ötvenezer leiel kihuzták a nyolcad sorsjegyét! Felkel a helyéről és irigykedő tekintetek keresztüzében elsiet.

A sorshuzás vége

A negyedik turnusban alig van már nyeremény, mint a legkisebb. Az érdeklődés szemelláthatóan lanyhul, míg egyszerre csak a középben ülő tisztviselő intésére véget ér a húzás. A nagyobbik szerencsekerék ajtócskáját lezárják és lepecsételik, a kisebbik nyereménycédulácskáit ellenőrzik. S megkezdődik a húzás eredményének felülvizsgálata és kontrollja.

Pápaszemes szomszédom barátságosan megrázza a kezemet:

— A viszontlátásra holnap!

A bicegő emberke lezárja az ajtót mögöttünk. Délelőtt egynegyed tizenegy. Az utolsóelőtti sorsolási napnak vége.

A kapu előtt izgatott tömeg, középben áll a kopasz, nagybajszu, csizmás ember az egyenruhás hivataloszolgával. Egy zöldszinű sorsjegyet lobogtat a kezében, úgy kiáltozza:

Hetvennyolcezersemmiötvenhét! Ez a sorsjegy nyeri meg a főnyereményt, az öt millió leit, megálmodta az anyjukom..

Tévedett, — az ötmilliót Aradon nyerték, — az anyjuk tévedett...

V. L.

Völegény,

akit a menyasszonya megszöktetett

Egy gazdag bankárleány és a szegény művész regényes „szerelme“

(Riportpályázat)

Az alant következő igaz történet hősének ismert a neve és egy férjhez adandó leánya volt. A hőst nevezzük egyszerűen Bankárnak. Bankár a kon- és a dekonjunkturában egyaránt intenzív életet élt, sok pénzt keresett és még kevesebbet költött. Bankárról mindenki tudta, hogy gazdag ember, de legnagyobb kincse fiatal leánykája, a huszonnyolc éves Bella volt. Bellának sokan udvaroltak, sokan legyeskedtek körülötte, de jó atyja vagyoni viszonyaihoz és társadalmi állásához mért férjet keresett Bellának és az egyre-másra jelentkező jelölteknek hol kosarat, hol kiterő választ adott. A sok kosár nyomasztó sulya alatt a kérők hadserege egyre gyérült, mind többen mentek át defenzívába s lassankint a vert hadsereg el is fogyott, illetve elfogyott volna, ha nem tűnt volna fel a porondon a nagytehetségű és nagyjövőjű ifju művész. Bella szíve lánggra lobbant és a fiatalok már pasztelszinekből látták a közeli házasságot és a biztató jövőt.

Igaz, hogy ez egyelőre kettőjük titka volt, mert költői lelkű és kevés jövedelmű művész viszont határozatlan jellemű férfi volt. Nem mert kérésként odaállani a hatalmas Bankár elé annál kevésbé, mert hiteles értesülései voltak arról, hogy alig egy-két év előtt is milyen bőkezűen osztogatta a kosarakat.

Igy telt-múlt az idő, Bella egyre inkább sóvárgott a boldog házasság után, Bankár egyre visszavonult szigorú apai elszigetelésbe, a művész pedig egyre jobban átengedte magát annak a háborúnak, mely a boldogság utáni vágy, továbbá a szerénység és a félelem egyesített csapatai között tombolt benne titkon és belül. Egy ízben végre leendő apósa elé lépett és minden bátorságát összeszedvén, legszebb színeivel ecsetelte a jövőt, de amikor vagyona állapota szürkéségéhez érkezett és pénzügyi aggályainak adott kifejezést, Bankár sötét tekintetét reá szegezve, egy kézmuzdulattal félbeszakította vallomását és félreérthetetlenül tudomására adta, hogy a kihallgatás véget ért.

Szöktetés a Szerájából

A fiatalok fölött beborult az ég, de a szívósabb és vállalkozóbb szellemű Bella ara hamarosan kitalálta, miként kell helyesen folytatni az offenzívát.

— Szöktessen meg Pista! — sutogta Bella szerelmese fülébe. A papa ezután kénytelen lesz beleegyezését adni a házassághoz és akkor minden rendben lesz.

Az első napokban lelkiismeretfurdulás gyötörte, maga

elé képzelte az öreg Bankár apai szívének kinszenvedéseit, bosszuálló dühét, de mikor Bella unszolására mégis csak rászánta magát, hogy levelet írjon az öregnek, reszketett kezében a toll, mint szélben az ecset szála. Alig mult el a postafordulta, megjöve a válasz, amely szóla eképpen:

— Amig egyetlen kincsemet, elrablott leányomat nem veszi feleségül, addig tudni sem akarok magáról és magáról megfeledkezett gyermekemet is kitagadom. Bellát vegye el feleségül.

A festő és a sorsharag

Természetes csak polgári házasságot kötöttek. Ezután levélváltás következett, a fiatalok visszatértek a városba, az elmúlt viharos napokban ugyanis önkéntesen vidékre internálták magukat. A réveteg egyéniséget közben kissé megtámogatta a férj öntudat és egy napos délelőtt teli derűvel és teli optimizmussal Bankár elé lépett, hogy úgy is, mint apóstól, úgy is mint bankártól, kézzelfogható támogatást kérjen az önálló tűzhely megalapításához. A Bankárnak azonban aznap a feje fájt, másnap a dolgai foglalták el, harmadnap a dolgait foglalták le, — ugyhogy nem tudott beszélni vejevel, ami végképp megzavarta a fiatal férjet. Mikor már sehogy sem tudta, mitévő legyen, egyik barátja tanácsára elhatározta, hogy érdeklődni fog. Akkor még nem tudta, hogy milyen meglepetések várnak rá ezen, a számára szokatlan területen. Hamarosan megtudta, hogy Bankárnak azért fájt a feje az első napon, mert a másodikon egész napját elfoglalta, hogy a dolgait rendezze. És minthogy nem tudta rendezni, valóban lefoglalták a dolgait, mert Bankár azokban az időkben már inkább Adolár volt, mint bankár, illetve bankársága utolsó és egyetlen kincse — amint leveleiben is helyesen és találóan jegyezte meg — leánya, Bella volt. Kiderült, hogy az utolsó két esztendőben mindent elvesztett, még azt a reményt is, hogy Bellát férjhez adhassa — ez azonban már a következő fejezetre tartozik.

Zsánerkép

Mikor az ifju férj a tények sulya alatt görnyedezve, szemrehányásokat tett Bellának, nem talált megértésre, sőt ellenkezőleg, alkalma volt megismerni ifju hitvestársa eleddig ismeretlen jellemvonásait. Az a vita, amely ezen a napon megkezdődött a hitvestársak között, egyre fokozódó hevességgel, két hétig tartott. A fiatalok éjet nappallá téve szorgalmasan vitatkoztak, és lelkeségüket fokozta, hogy a háromszobás lakás berendezésének részletszámlái egyre gyűltek. Egy viharos eszmecsere után a férj öklével az asztalra csapott és felsóhajtott:

— Ezt nem birom tovább! Bankár após helyett egy szegény Adolárt kaptam és feleség helyett anyós ült a nyakamba! Én elmegyek, te itt maradsz, szervusz, pá!

Az ifju férj valóban elment. És még a kerületet is ke-

rülte, de csodálatos módon néhány hét múlva mégis levelet kapott. Keresetlevelet. A keresetlevelet Bellácska felkérésére a bíróság küldte, ugyanis Bellácska havi ötezer lei tartásdíjat követelt. A művész megdöbbsent, azután dult-fult mérgeiben és végül ügyvédhez szaladt és elmondta házasságának regényes történetét.

A vég kezdete

Elmult ismét néhány hét. S egy szép napon kitűzték a tárgyalást, amelyen az ügyvéddel együtt az ifju művész is megjelent. A szokásos formalitások elintézése után ügyvédje emelkedett szólásra és így szólt:

— Tekintetes törvényszék! Itt az történt, hogy az alperesnek a felperesnő még mint leány megtetszett, de csak a leendő apósa anyagi támogatásával vállalkozhatott volna családalapításra. Az apósjelölt azonban akkor már tönkrement s legnagyobb gondja volt a leánya. Mikor ügyfelem kérőként jelentkezett, boldogan fogadták, mert tudták róla, hogy bár szerény de mégis csak fix jövedelme van, azonkívül művész, tehát a tönkrement, elszegényedett, adósságok alatt görnyedező volt bankár leányának a számára, a mai viszonyok között elsőrangú párti. A leendő após azonban nem tártá fel őszintén a helyzetet, mert félt attól, hogy ha vagyontalansága kipattan, akkor az egyetlen férfi-jelölt is visszavonul. Az őszinteség helyét tehát azt az ördögi tervet eszelte ki leányával, a szerelmes arával egyetemben, hogy egyrészt félrovezetik, másrészt kényszerhelyzet elé állítják ügyfelemt. A felperesnő apja eljátszotta a gazdagságában

Ne dobja el használt autógummiját, mert megfelelő ráfizetés mellett!

Szortirczott raktár!
Friss áru!

Közvetlen
beszerzési forrás!

világhírű autógummiracserélem be.
HIRSCHMANN KÁROLY ARAD,
Strada Gheorghe Lazar No. 17

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán!**

hüvös, zord atya szerepét, a leány a szerelmében mindenre képes és áldozatokra is hajlandó menyasszonyt adta és rábeszélte az alperest arra, hogy szöktesse meg. A letört bankár nem attól félt, hogy a művész elveszi a leányát, hanem attól, hogy nem veszi el, a leány pedig nem a festő miatt szökött meg hanem az apja kérésére. A terv kitünően volt kiagyalva, a könnyen befolyásolható festő elhitte, hogy csak a szökés kényszeríti az apát beleegyezése megadására és hogy majd megadja azt a havi apanázst is, amelyről annakidején bizonyos körökben annyit beszéltek.

Ki kit szöktetett meg?

— Tekintetes törvényszék, nem a férje szöktette meg Bankár Bellát, hanem Bella és apja szöktették meg ügyfelemet. Ez a fiatalember a szökésre, a házasságkötésre, a lakásberendezésre erején tulmenő módon költekezett, kölcsönöket vett föl, ezzel szemben a felperesnő semmit sem áldozott. Abszolute semmit.

Tekintetes törvényszék! Hát vajjon mi jogon követelhet felperes az alperestől ezekután még tartásdíjat is? Nem, tekintetes törvényszék, a bíróság nem adhat segédkezet arra, hogy ilyen alattomos kufárkodás folyék a házasság körül, nem adhat segédkezet arra, hogy a jogot kiforgassák sarakaiból. De annak a bizonyítására, hogy amit előadtam, az nem költött mese, nem egyoldalú perbeli rémlátás, bátor vagyok bejelenteni a bizonyítékaimat...

Finale

Az ügyvéd erre hatalmas börtáskáját kinyitva, egy sűrűn telegépelt papirlapot vett elő és letette a birói asztalra, azután a jegyzék egyik másolatát szolgálatkészen átnyújtotta a Bankárék között ülő felperesi ügyvédnek, — aki már az ügyvédet is szájatva hallgatta — ég felé meredő hajjal olvasta a bizonyító anyagot. Bankárék az ügyvéd fején keresztülhajolva, ijedten szemlélték a bizonyítási anyagot, azután egy ablakmélyedésbe vonulva élénk taglejtések közben vitatkoztak, majd összesugtak ügyvédjükkel és kisiettek a teremből. Mikor az ajtó besukódott a hátuk mögött, felállt a felperesi ügyvéd:

— Tekintetes törvényszék! Az ideiglenes nőtartásra vonatkozó keresetemet visszavonom! — Ezzel vissza is pakolta az aktákat barna börtáskájába, meghajolt a birói pulpitus előtt és távozott.

A bíróság kivonult, az alperes ügyvéd is elköszönt, csak a férj maradt a tárgyalóteremben. Maga elé meredve tűnődött valamin, alighanem két szép portré foglalkoztatta festői fantáziáját.

Ez egy szép polgári házasság története anno 1932.

— **Jég!** Előfizetés, rendelés legelőnyösebb Reusz műjegygyárban Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.

A rosszabbik én

Hölgyeim és Uraim, be kell vallanom őszintén, úgy, ahogy érzem: én nem tudtam volna elítélni ezt a szerencsétlen John Westmant.

Nem tudom: méltóztattak-e olvasni a lapokban az esetét?

Az történt vele, hogy csalással és sikkasztással vádoltan állították a bíróság elé, amely előtt azzal védekezett, hogy a bűnéül felrótt cselekményeket nem ő követte el, hanem a rosszabbik énje. Az ő jobbik énje rendes, tisztességes és otthonülő családapa, akinek egy szenvedélye van csupán: a kertészkedés. A jobbik én becsületes, igaz és áhítatos lélek, amely fölött ellenben néha, szinte önkivületi állapotban elhatalmasodik a rosszabbik én, benyul a kasszába és sikkaszt.

Állításának bizonyítékául Westman felmutatott egy folyószámlakivonatot és beigazolta, hogy W. Sharp néven folyószámlát nyitott magának a Minnesota Country Bankban, ahová a sikkasztott összeget az utolsó fillérig befizette és abból soha, egyetlen centet sem költött el. Az ő jobbik énje ugyanis átallotta volna felhasználni annak a bűnnek gyümölcsseit, amelyeket a rosszabbik én követett el.

Igy küzdött benne a jobbik én a rosszabbikkal három esztendőn keresztül, amíg a kettős énü Westmant nyakon nem csipték és le nem csukták a bünöző hajlamu rosszabbik énjét — sajnos, a jobbikkal együtt.

Na már most, Hölgyeim és Uraim, amidőn azt mondom, hogy én pedig ezt az embert nem tudtam volna elítélni, egyszermind azt is meg kell mondanom, hogy miért?

Hát csak azért, mert — fájdalom — én magam is ilyen kettős énnel rendelkező, esendő lélek vagyok.

Ezt már zsenge diákkoromban észrevettem magamon.

Amidőn annakidején a jobbik énem szorgalmának jutalmául kedves szüleim megvették nekem a születésnapomra a Sándor Mátyás című regényt, akkor hiába mondta nekem a jobbik énem: Pista, most hagyd abba az olvasást és tanuld meg azt a memoritert, hiszen összeviszza tiz sor az egész.

A rosszabbik énem oda se hallgatott, csak olvasott tovább, aminek következtében a jobbik énem másnap reggel kénytelen volt iskolába menni anélkül, hogy a memoriterről csak halvány sejtelve is lett volna és majdnem örült baj lett a dologból, mert a jobbik éneket szegény boldogult Orbán professzor ur felelni hívta fel és be is szekundázott volna a jobbik énem, ha áldott szerencsére a rosszabbikkal nem lett volna olyan jó szeme, hogy az egész memoritert kiolvasta a Cingráf kollega ur által az előttem levő padra kitett latin könyvből.

És ilyen módon küzd bennem a jobbik én a rosszabbikkal mind a mai napig.

Azt mondja reggel a jobbik énem: Pista, rögtön nyolc óra, kelj fel.

Azt mondja a rosszabbik: Ugyan, ne ízélj, az az óra rosszul jár.

Azt mondja a jobbik: Nem igaz, tegnap este megigazitottad, csak kelj fel szépen, tudod, hogy negyed tizkor már dolgoz van itt meg itt.

Erre a rosszabbik nem tud egy szót se mondani, ennél fogva konokul befordul a fal felé és csak azért is tovább alszik.

Végre diadalmaskodik rajta a jobbik én és felkel. Igaz, hogy csak fél kilenc után öt perccel, aminélfogva világos, hogy most aztán rettentő irammal kéne fürödni, borotválkozni, öltözködni.

A jobbik énem ezt is cselekszi. Olyan gőzerővel szapanozza a képemet, hogy egy gyorsasági díjat nyert borbély is megirigyelhetné. Mit tesz ezzel szemben a rosszabbik én? Az utolsó pillanatban meg vág engem a késsel és a szegény jobbik énem külön öt percet tölt el csak azzal, hogy elállítsa a vérzést, amit a rosszabbik énem indított meg.

A jobbik énem villámgyorsan beugrik a kádba — a rosszabbik ne adj' Isten, hogy ki akarjon jönni belőle.

A jobbik a másodperc egy töredéke alatt huzza fel a cipőmet — rosszabbik ráncigálni kezdi a pertlit, elszakítja és most a jobbiknak külön három percébe kerül, amíg megint össze tudja kötni.

Aztán persze: rohanni. Mire a jobbik énem odaér az autóbusz megállóhoz, éppen elindult a kocsí és akkor hiába mondja a jobbik én, hogy ne szaladj utána, Pista, ne ugorj fel menetközben, Pista a rosszabbik oda se fittyent, hanem szalad, felugrik és nem törődik a tilalommal.

És így van ez, végig, az egész vonalon.

Hiába mondja az ebédnél a jobbik én: Pista ne mártogass a tálba, az nem illik — a rosszabbik énem csak azért is mártogat.

Hiába mondja: Pista vegyél és egyél abból a kalarábéból, ne mutass rossz példát a gyerekeknek — a rosszabbik énem azt még csak megteszi, hogy kivesz immel-ámmal vagy egy kanállal, de megenni már nem eszi meg, csak úgy titokban szétkeni a tányéron.

A jobbik énem nem engedélyez nekem több cigarettát, csak hetenként százat. Ezzel szemben a rosszabbik elszív... Na, ezt a számot nem is mondom meg, mert egy kicsit tartok tőle, hogy a feleségem elolvassa ezt a dolgot és akkor rendkívül arcpirító megjegyzéseket fog tenni a jobbik énemre.

Állítom továbbá, sőt be is bizonyíthatom, hogy a jobbik

Neuländer bundák

olcsóbbak és jobbak mint Budapesten

Arad, Fischer Eliz palota.

énem hallani sem akart arról, hogy a multkor megvegye attól a könyvügynöktől Európa építkezésének fejlődését, négy kötetben, részletre — de mire a jobbik énem feleszmélhetett volna, akkorra már a rosszabbik alá is írta a megrendelő ivet.

Tegnapelőtt este, abban a bridzspartiban, a jobbik énem nagyon jól tudta, hogy meg kellene maradni a piknél és nem a károt forszirozni. A rosszabbik én azonban elvakultan hajszolta fel magát öt káróig, na meg is bukott, mint a palyolat, a veszteséget azonban a jobbik énemmel fizettette ki.

Tegnap este viszont hiába mondta a jobbik énem: Pista, ne egyél körözött, snidlinges lipói turót, mert nagyon jól tudod, hogy táncolni fogsz a hölgyekkel. A rosszabbik énem csak azért is evett és ennélfogva aztán a jobbik énem kénytelen volt tánc közben folyton visszatartani a lélekzetét, még meg is kérdezték, hogy mi az, mért olyan szótlan ma este?

És végül de nem utolsósorban: hiába mondta nekem a jobbik énem: Pista, vigyázz, szedd össze magad, ez a cikk vasárnapra kell és egy vasárnapi cikknek különösen jónak kell lenni — a rosszabbik énem fogta magát, leült és megírta ezt a cikket, teljesen egyedül.

Aminélfogva nem érzem magam érte felelősnek és tisztelettel kérem védecem felmentését.

n—n

A hármás sziget titka

vagy: a kabin-nők elrablása

avagy: Coeur-dame kalandos kimenője

Az Erdélyi Élet eredeti kánikulás riportregénye

Másnap reggel a történetek után a „Friss Reggeli Csámcsogások“ című lapban a harmadik oldalon nagy szenzációra ébredtek az emberek. Egy terjedelmes, sokféle alcimmal el látott cikk jelent meg, amely a következőképpen hangzott:

Modern nőrablás a Strandon!

Egy romantikus regény, amely számos bonyodalom után váratlan happy endhez érkezett. — Izgalmas jelenetek fényes nappal a városi strandon. — Őnagysága kombinéban indult el a boldogság felé..

— A Friss Reggeli Csámcsogások tudosítójától.—

Izgalmas eseményeknek lehetnek szemtanui mindazok, akik a tegnap délelőtt tíz óra tájban a városi strandon hűsöltek. Egy csónak állott meg ebben az időpontban a „Huj-Huj-Hajrá“ csónakházból a strand molója előtt, amelyből egy uszódresszes férfi ugrott ki, aki tétovázás nélkül a női kabinok felé kezdett szaladni. Tudnunk kell, hogy ebben az időben a fürdőmester, *Kárász Jeromos* a közeli söröző-ház-

ban olvasta éppen a *Friss Reggeli Csámcsogások* legutóbbi szennzációs számát, míg a strandi rendőr hátul a söntésben a konyhaszemélyzet felügyeletével foglalatoskodott. Ezért csupán néhány gyerek tartózkodott a strandon, meg *Himke* Nelly, a társulat kiváló naivája, aki éppen az egyik kabinajtó előtt ruzsozta imádandó ajkait, amely kabin városunk egyik közismert polgárának magántulajdonát képezi.

És nem mellékes körülmény, hogy a kabinban történetesen benntartózkodott városunk kiváló polgárának a társaságokban közismert, bájos felesége is, akinek nevét nem írhatjuk ki velünk született diszkrécióknál fogva és különben is előfizetők.

A drámai események gyors ütemben követték egymást. A férfi aki a csónakot elsőnek hagyta el, városunk közismert evezősbajnoka, határozott léptekkel a kabin felé tartott. Nyomában *S. T.* ur, egy ugyancsak közismert evezős, lépkedett ugyancsak fürdődresszben.

Himke Nelly művésznő, amidőn a közeledő férfiakat megpillantotta, semmi rosszra sem gondolt, sőt egyiküket meg is szólította:

— Isten hozta, kedves *Smink* ur! Hogyan, már ilyen korán . . ?

Az evezősbajnok azonban semmit sem szólt, csak körülnyalábolta a művésznőt, aki erre sikoltozni kezdett. Eközben a másik férfi, akiben sokan *K. B.* urat ismerték fel, a sikoltozásokon felbuzdulva öklével döngetni kezdte a kabinajtót, majd felszakította azt és betépett. Aty kabinajtójában találta előfizetők, a közismert városi polgár bájos nejét, aki — mondhatnánk, éppen levetni készült halványkék kombinéját, hogy fürdődresszét magára öltse. Ebben a szituációban érte az ájulás. *K. B.* ur ugyancsak felnyalábolta az ájult hölgy karcsu testét és ezzel mindketten *S. T.*-vel szaladni kezdtek vissza a csónak felé. A csónakba érve az ájult hölgyeket letették a padra, majd a Hármas-sziget irányában, mielőtt bárki tisztába jöhetett volna vele, hogy tulajdonképpen mi is történt, eleveztek.

Délben az elrabolt hölgyek egyikének férje megjelent a rendőrségen, ahol bejelentette, hogy felesége eltűnt a strandon. Ekkor már a rendőrfőnök asztalán feküdt az inspekciós strandrendőr jelentése, egybehangzóan Kárász Jeromos fürdőmester vallomásával, amelyben rekonstruálták a szemtanuk elbeszélése nyomán, hogy tulajdonképpen mi is történt. Megállapítást nyert, hogy merész fortéllal végrehajtott nőrablás esete forog fenn.

— Szent Isten, .. a feleségem .. és egy szál kombinéban . . !

— Igen uram — mondotta eréllyel a rendőrfőnök, — egy szál kombinéban. És a tettesen sem volt más, mint egy uszódressz szóval személyleírása birtokunkban van a másik tettesével együtt, aki a művésznőt elragadta . . .

— *Smá Jiszrólé*, — jelentette ki munkatársunk előtt az

illető ur, kit nem kívánunk megnevezni, — igazán nem tudom, hogy mihez is fogjak..?! *A Rozál azóta sem irt...*

Látható, hogy mélyen megrázták az események.

Egyébként a rendőrség teljes apparátussal nyomoz a merész nőrablók után, akik a Hármasszigeten ütötték fel tanyájukat. Hogy el ne menekülhessenek, az illetékesek intézkedésére a Maros továbbra is vízzel veszi körül a szigefeket, egyben a rendőrség átírt a megyei prefekturára, kérvén hivatalos interpellációjukat a belügyminiszteriumba annak érdekében, hogy a rendőrség birtokában lévő hivatalos jellegű csónakot, amely a modern technika minden vívmányával fel van szerelve, mielőbb kijavíthatassák és a benne eddig elhelyezett csirkékről másirányú gondoskodás történhessék.. Amint mindezt elintézték, a tetteseket bizonyára el fogja érni a rend büntető keze...

Ugyancsak a *Friss Reggeli Csámcsoágások* három hónappal későbbi számában olvashattuk a következő híradásokat.

Kettős esküvő. A város társadalmi köreiben bizonyára sok gratulációra adott alkalmat az a kettős esküvő, amely ma zajlott le az izr. hitközség templomában, ahol Káro Andor ur, a kiváló sportember vezette a tórához Weiss Rozált, előbbi férje nevén Coeur-dámát, akivel rendkívül romantikus körülmények között ismerkedett meg. A fiatal párt elhalmozták ismerőseik szerencsekívánataikkal. Ugyancsak ekkor tartotta esküvőjét Himke Nelly, szintársulatunk ragyogó erőssége is Smink Tobiás urral, a közismert evezősbajnokkal. Hir szerint a művész nő végleg visszavonul a színipályától, hogy tehetőségét egyedül a házasságnak szentelhesse. Sok szerencsét!

A lap más helyén:

Kirugott közrendőr. A rendőrfőnök ma elbocsájtotta állásából Avram xx. Ioan közrendőrt, akiről kiderült, hogy egy héttel ezelőtt a Strandra volt kirendelve, de ahelyet, hogy szolgálati helyén tartózkodott volna, az egyik közeli sörözőben legyeskedett, miközben berugott. Hogy üzelmét leplezze, aznap egy fantasztikus jelentést adott le feletteseinek egy strandon lezajlott nőrablásról, amelyet egyes reggeli lapok le is közöltek. Kiderült, hogy egy szó sem igaz az egészről, mire állásából elmenesztették.

Végül egy rövid hirecske.

Orvosi hir. Dr. Fény János, nőgyógyász és szívspeciálista városunkból elköltözött. A tehetséges fiatal orvos értesüléseink szerint levegőváltozási okok miatt hagyja el városunkat, ahol annyi szivet gyógyított meg.

De mindenki tudta már, hogy csak éppen az övé törött össze Coeur-dáma árulása miatt.

— Vége. —

Br id z s

Minden jó játékos tudja, hogy a konstellációnak milyen nagy szerepe van a licitálásban. Azt hiszem, az első cikkemben közöltem az értékütések táblázatát, vagyis, hogy mennyit számít valamely honőr, mint értékütés. Az értékütések számából tudjuk félig-meddig pontosan ütéseinket kiszámítani. A konstelláció, azaz a többi lap elosztásától függ aztán saját értékütésünk ütőereje, mert a kézből lévő értékütések ütőereje változó. Általában megkülönböztetjük a honőrök védekező értékét és támadóértékét.

Az ász rendszerint egy ütést ér és ez az értéke csak nagyon kis százalékban semmisül meg, tehát az ászt majdnem 100 százalék biztos ütésnek lehet számítani.

Aránylag ritkán fordul elő, hogy az ászt lelopják, persze erre a licitálásból következtetni lehet. Ha én egy szint licitálok és abból nekem az ász mellett még öt kicsim van, a partnerem a színemet emeli, tehát nála legalább 3—4 van, úgy könnyen előfordulhat, hogy az ellenfelek egyike „sikán” és az ászomat idegen aduval lelopják. Tehát ha a licitálás ilyenféleképp alakult, pl. kontránál, nem számíthatok az ászra, mint biztos ütésre.

Az ász értéke nemcsak a szín hosszúságától függ, hanem attól is, hogy a mellette levő kiskártyák milyen magasak. Pl. ász, 10, 8, 4, egy szinből, valószínűleg két ütés, ha a szint az ellenfél licitálta és én a bemondó mögött ülök. Ellenben pl. pikk ász, hub 10, ami 1½ értékütésnek számít, majdnem biztos, csak egy ütés, ha a pikk bemondó mögöttem ül, mert a pikk király-dámát nála kell feltételeznem, viszont valószínű két ütés, ha én ülök a bemondó mögött. Tehát pillanatnyi helyzetétől függ, hogy ugyanaz a lap hány ütést ér.

Az ásznak lehet 4—5 védekezőütés értéke is. Pl. a játékos szanzadut játszik, partnere terít 6 treffet a kavart királlyal, más beütése nincs, (vagy azt az ellenjátékkal már hamarább kivettük), a játékosnak 2 kis treffje van, nálam az ász másod-, vagy harmadlagos — úgy én azáltal, hogy csak a második treff hívást ütöm le az ásszal, az ellenfélnek 4 ütést gátoltam meg.

A máriáz sok (király, dáma) értéke már jobban változik. Például az ellenfél károt játszik, én a bemondó előtt ülök a máriázssommal, úgy ez valószínűleg csak egy ütést jelent, ha én ugyanezzel a lappal a bemondó mögött ülök, majdnem biztos, hogy egy a királyom mint a dámám ütni fog, tehát dacára annak, hogy a máriáz csak 1 értékütést jelent, ebben a konstellációban mégis két ütést eredményez.

A Z A R A D I K Ö Z L Ö N Y

Erdély legrégebb, legolvasottabb és
legerjedtebb napilapja!

A töredék ($\frac{1}{2}$) értékűtések helyzete nagyon változó. Épp úgy válhatnak teljesen értéktelenné, mint ahogy értékben emelkedhetnek. Persze ez is már többnyire a licitálásból megállapítható. Például egy pikk király általában $\frac{1}{2}$ ütést ér, ha a pikk ász helyzete ismeretlen. A pikk király egy teljes ütést jelent, ha a partnerem egy pikkot licitált. Épp úgy egész ütést jelent, ha a pikk az adu és a király a bemozdó mögött van. Viszont $\frac{1}{2}$ ütésnél többet, de azért nem egy egész ütést számít, ha a pikk királytól jobbra pikkot licitáltak, de nem pikk maradt az adu.

$\frac{1}{2}$ értékűtésnél kevesebbet ér a pikk király, ha tőle balra, tehát mögötte mondták be a pikkot.

Ha lapom pikk ász, K, X, X, X, úgy majdnem biztosan két ütést számíthatok benne, főleg akkor, ha partnerem nem emelt. Sőt valószínűleg egy harmadik ütés is van általa, mert a partnerem lothat. De ha a partnerem a bemozdott pikk színeket erősen támogatja, úgy az ellenfél játéka esetén a pikk ász, királyom, valószínűleg csak egy ütést ér.

De felesleges minden további fejtegetés, hiszen minden játékos saját maga tapasztalta, hogy milyen különbség a jó vagy rossz elosztás.

K. A.

Napsugár, fény, légáramlatok, időjárás óriási hatással vannak idegrendszerünkre

Gyógyításra is felhasználják a klimában rejlő hajtóerőket

(Beküldött kézirat)

Az ember közérzetét, hangulatát, sőt nem utolsó esetben a munkakadvét is erősen befolyásolja az időjárás. Hogy csak a legkézenfekvőbb példára hivatkozzunk, tudjuk, hogy a borult idő, leginkább pedig a nyári eső milyen leverő, álmosító hatást gyakorol az emberre. A téli, borult időjárás után pedig milyen felüdítő hatással van az első tavaszi napsugár.

Tapasztalatokból tudjuk, hogy az emberi kedélynek, az egészség után a legjelentékenyebb tényezője az időjárás. Ha egészségesek vagyunk, akkor a teljesen kielégítő környezethez nem hiányzik más, mint az idegrendszerre kellemsen ható időjárás.

Az egyes ember életében az időjárás hatása kimutatható.

A főhn

Ragadjuk ki a sok tényező közül, amelyek együtt alkotják valamely terület időjárását, egy olyat, amelynek az idegrendszerre való hatása meglehetősen erős s amellyel szemben idegrendszerünk a legérzékenyebb. Egyike az ilyen

jellegzetes, időjárási tényező a *főhn*. A főhn száraz és meleg déli szél és az Alpokban ismeretes. Ugyan nemcsak a magas hegyekben uralkodik, sőt néha tombol is, hanem sokszor a messze síkságokon is érezteti hatását. A főhn mindenkor erős légnyomásváltozásokkal közeledik, mire az emberben izgatott hangulat lesz urrá. Már közeledtére is fáradtnak, levertnek érzik magukat az emberek. Ez a fáradtságérzése sokszor a munkaképtelenségig fokozódik. Hozzájárulhat ehhez még a fejfájás, heves szivdobogás, természetesen álmatlanság is, sőt a gyengébb idegzetűeket a félelemérzés szállja meg. Ujabbán kimutatták az orvosok, hogy az emésztőszervek rendetlensége is a főhn közeledésére vezethető vissza.

A kafard

A forró égőv tikkadt forróságát a kafard nevű éghajlati elváltozás okozza. A kafard hirtelen, minden előzmény nélkül jövő hóhullám, amely minden valószínűség szerint a magasabb éghajlaton történő időjárás változásának a következménye. A főhn által okozott idegrendszeri zavarokhoz hasonló, de annál sokkal erősebb konfuziókat okoz. Az emberek rendkívüli mértékben ingerlékenyek lesznek, valóságos dühroham fogja el őket. Kialakult az a megállapítás, hogy a kafard nevű forró hullám hatása egyesekre nyomasztó, sőt elviselhetetlen idegállapotot teremt. Az az európai, aki csak néhány napot is töltött forró égőv alatt, ezt az állapotot ugyancsak ismeri.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az időjárás összetevői

Az időjárás sokféle légköri tényezőtől tevődik össze. Minderről a pontos időjárásjelentés ad számot. Jelzi a légnyomást, a hőmérsékletet, a levegő nedvességét, gőzanyagának nyomását, a szelek erősségét és irányát, a felhőzetet, a napfény erejét és tartamát, végül a csapadékokat. Ha az időjárás-tényezőknek csak egyike is módosul, már elegendő arra, hogy az embere való hatása megváltozzék.

Az időjárás tényezőinek sokfélesége és az egyes tényezők alakulásának változatossága miatt nehéz az eligazodás abban, hogy az időjárás milyen módon befolyásolja az emberi idegrendszert. A hideg például üdíthet, frissíthet, de bággyaszthat és béníthat is. Nem érdektelen az sem, hogy a hosszabb egyhuzamban tartó ugyanazon időjárás kedvetlen izgalmat okoz.

Ezért vágyódnak nyáron a télre, télen pedig a nyár után.

Az időjárás mérhető tényezői semmiféle felvilágosítást nem adnak arra vonatkozóan, hogy idegbetegek, örültek között miért lépnek bizonyos időközönként, egymástól függetlenül heves izgalmak, sőt szivgörcsrohamok, még teljesen elkülönített helyiségekben is. Valószínű, hogy itt a levegő elektromosságának van szerepe. Erre vonatkozó tudományos buvárkodások a közel jövőben fényt fognak deríteni.

Ibolyántuli sugarak

Az erre vonatkozó tudományos kutatások azt bizonyítják, hogy a már láthatatlan, nagy rezgésszálu, ibolyántuli sugarak vannak itt nagy hatással a szervezetre, ezek között is egy pontosan meghatározott rezgésszámmal bírók. A hegyvidékek erős fénysugárzása nemcsak az emberek bőrére van hatással, hanem erős izgalmi állapotot teremtenek az idegrendszerünkben. Vannak olyanok is, akik ezeket a fokozódó idegizgalmakat el nem bírják és kénytelenek alacsonyabban fekvő helyre menni. Az ibolyántuli sugarak nagy hatása valószínűleg összefügg ezen sugarak vitaminképző tulajdonságával. Ennek a titkát ugyancsak a legujabb kutatások vannak hivatva kideríteni.

Fogékonyságunk az időváltozásokra

A falusi ember általában nem olyan érzékeny az időjárás változásai iránt, mint a városi, akinek az idegei fogékonyabbak a légköri jelenségekkel szemben.

Csodálatosképpen az állatok között találunk olyanokat, amelyek nagyon érzékenyek az időjárás változásával szemben. Nyugtalanságukkal előre jelzik a lényegesebb változást például a hangyák, amikor fészkeik körül eszeveszett futkosást visznek végbe. Ez nem néphit, vagy babona, hanem valóság. A kakas különösebb kurjongatásából tud a gazda közelgő viharra, fürgetegre következtetni, olyan viharra, amit emberi érzékkal még nem tudunk megfogni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Orvosi szakvélemény

Megkértük az Erdélyi Élet egy orvos barátját, kitünő specialistát, hogy nyilatkozzék lapunk számára az időjárásnak az emberi szervezetre gyakorolt hatására s aki a következőkben volt szíves bennünket tájékoztatni:

— Az emberi szervezet egészségi állapotának és az időjárásnak szoros kapcsolatát az orvosi tudomány már rég-régen felismerte s ha lehet, ezt a gyógyítás eszközeül is igyekszik felhasználni. A hideg, poros, szeles időjárás az orr-, gége- és légzőcsövek nyálkahártyáinak a gyulladását okozza. Az erős légnyomás-változások, (közismertebben: az erős szelek) igen sokszor asztmát, vagyis görcsös fulladásokat okoznak. Mindezek ellen régen úgy védekeztek az emberek, hogy ilyen időben kötött, vastag pamutsálát tekertek nyakukra, jól magasan az álluk fölé is, orruk, szájuk elé, ami a légzést nem gátolta ugyan, de kitünő óvszerül bizonyultak.

De vannak olyan emberek is, különösen a tulidegesek és képzelődésre hajlamosak között, akik az időjárásnak a szervezetre való hatását tubecsülik. Az ilyen emberek állandóan a hőmérőt, a légnyomásmérőt, az időjárásjelentést tanulmányozzák, hogy minden eshetőséggel szemben készen legyenek. Ezek az időjárást veszedelmes ellenségnek

tekintik, legkisebb kihatásaival szemben ellenintézkedéseket tesznek, ha kell, ha nem. Pedig a mi klímánk elviselhető, mint általában a mérsékeltéöv alattiak. Legfeljebb a reumatikusnak, a csonttöröttek érzik meg az idő változását. A reumás idegrendszere olyan, mint a villanyhálózat egyes szigetetlen részlete. A reuma az ideg betegsége és mint beteg ideg jobban reagál az időjárásra. Nagyon hasznos dolog, hogy a kisgyermekeket késő őszi rövid harisnyában járatták, hogy a nők nyaka szabadon van, bár a férfiak is leküzdének a gallérral szemben viselt előítéletüket.

Az időjárás kellemetlensége általában mindenkit egyformán ér. Az emberiség csak egy kis hányada menekülhet előle, az ide-oda való utazgatással. A modern kor, a XX. század ismerte fel a sportnak immár nélkülözhetetlen hivatását. Ennek következtében a sportszerű életmód, az edzettség, az edzett szervezet révén az új generáció könnyebben tudja elviselni az időjárás szeszélyeit.

—y—ó,

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Egy éjszaka a Grand Hotelben

Végtelen bájos történessorozatok láncolata ez a film, amely kóstolót ad az igazi minden életből anélkül, hogy ennek a miliónak előkelőségét és zártkörűségét valószínűtlenül elnagyolná. A történet központjában Eggerth Márta, a hirtelen nemzetközi mozicsillaggá fellendült magyar színésznő áll, aki nemcsak szépségével, lényének közvetlenségével, de valóban művészi és mindenkor izléses játékával különös zamatot ad ennek a filmnek. A történet tulajdonképpen arról szól, hogy egy állástalan, de merész és magát a legnehezebb helyzetekben feltaláló fiatalember, aki első látásra megszerette a szép Glayt, hogyan furakodik be az előkelő szállóba, hogyan fegyverzi le vakmerő, de mégis kedves fellépésével a szép idegent és hogyan kerül be azokba a termekbe, ahová csak telt pénztárcával merészkednek el a gazdagok. Különféle komikus jelenetek fejlődnek ki abból, hogy a fiatal embernek mindössze tíz márka van a zsebében, de a találékonyság és vakmerőség győz és végül is happy enddel végződik a kedves és szellemes darab. A vakmerő szerelmes szerepét Ullrich Bettag játszotta nagy verve-l, az újságíró szerepében Max Schipper nyújtott stílusos alakítást. A minden tekintetben kiváló film a bemutatón meleg sikert aratott.

Vegyen részt az Erdélyi Élet

országos riportpályázatán !

A plakátok zenés-énekes színműnek nevezik ezt a darabot, holott talán inkább életkép meghatározás illene rá. L'Arronge Adolf kispolgári drámájából alakították át a filmre szakértő kezekkel. Az első pillanatra megérezzük rajta az életszagot, a valódi, igazi küzdelmes, siralmas és csak néha mulatságos és kellemes életet. Egyébként úgy indul a játék, mint akármelyik operett dallal, zenével: egy apa 25 esztendő fiának születésnapjára készül, a fiu pedig a kabaréban mulat közben. Az apa még az utolsó pillanatot is felhasználja, hogy befejezze a csizmát, amit egyik ajándéknak szánt, a fiu pedig pezsgőteti a táncosnőket és egy spanyol hölgynek randevut ígér. A cipész, aki fiát ügyvédnek, doktornak nevelte, gyönyörködik a fiatalember szépségében, eleganciájában és nem látja meg, hogy télen, semmire való életet él... Az első percekben megérezzük a drámát, aminek ebből a kinos helyzetből ki kell fejlődnie, az első pillanatban ott lebeg az elvakult apa feje fölött a végzet, mely az eladósodott fiun keresztül a romlásba viszi. Ezt az apát Max Adalbert játssza annyi érzéssel, igaz meghatottsággal, olyan tökéletes művészi ökonomiával, hogy könnyeket csal minden néző szemébe. Felejthetetlen kép, amint a kis pincszobában könyörög fia uzsorásának, hogy öt márkára várjon egy hónapig és végtelenül megható, amint letérdel unokája előtt és ezáltal kibékül vejével. A tékozló fiut, aki lefelé zuhan a lépcsőn, míg végre az utolsó percben egy jó ember feltartja a teljes romlástól Harald Paulsen alakítja annyi kedvességgel, hogy gonosz vonásaiért sem haragszunk meg rá, mindig szimpatikus marad. Hugát, az egyszerű, de jószívü teremtést Camilla Spira személyesíti meg, partnere józaneszü cipészsegéd Gustav Fröhlich, aki ismét egy fényes sikerrel gazdagítja önmagát és a közönséget. Ennyi jó szereplő már elegendő is volna egy világsikerhez, azonban a Cinema filmgyár még többet akar. Fellépteti a darabban a kitünő komikát, Ida Wüstöt, aki néhány jelenetben szerepel csak, de itt aztán józü kacagást vált ki a nézőkből. Jelentős szerepet játszik Lucie Englisch, egy bájos polgári leányt alakítva, aki zeneszerzöt szeret és olyan szerencséje van, hogy ideáljának műveit kiadják és jómódban élhet. A szerencsés muzsikust pedig nem kisebb színész játssza, miut Hermann Thimig, aki ebben az igazán nehéz színészi feladatot ráruházó szerepben jobb, igazibb és bensőségesebb alakítást produkál, mint bármelyik beérkezett operett bonvivánszerepében. A darabot Hans Steinhoff rendezte nagy találékonysággal és sok ötlettel. A melodramatikus kíséző zenerészeket és az eredeti hangulatos számokat Leo Ascher szerezte hozzá.

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán!**

A Sasfiók

— Hosszuszakállas kapucinus barát vezet le a kriptába, amint a lépcsőn lefelé haladunk, a néma csöndben, csak a szerzetes kulcsai csörögnek. Szívünk szinte hangosan dobog. Hirtelen villanylámpák gyúlnak ki és megvilágítják a helyet, ahol száz királyi herceg pihen. Az első pillanatban elvakultunk, azután bronzkoporsók sora tárult elénk. A barát úgy mormolta a szunnyadó halottak neveit, mintha imádságot mondana. Pompás szarkofágok álltak itt, gondos, fenséges művészi munkák, azután egyszerű, komor ércládák. Egy kivételével valamennyiről rideg gyász sugárzott. De ezen az egyen szép csokor páрмаi ibolya hevert, csak ezen az egyen, a reichstadti herceg koporsóján.

— A kriptá halotti békéje felett Bécs város friss, vidám élete tombol, zajlik. Ebben a kedélyes városban azonban nem mulik el egyetlen nap sem, hogy kegyeletes kezek ne hoznának egy csokor ibolyát Napoleon fiának koporsójára.

— És amikor később a schönbrunni kastély ünnepélyes, dusan arnyozott termein mentünk keresztül, olyan érzés fogott el, mintha egy karcsu szőke árnyék suhanna velünk át a drága porcellános budoáron, a szigorú, de mégis ragyogó lakteremben és a gobelinszobában, ahol a pompával ellentétben egyszerű faágy áll, az az ágy, amelyben utolsó óráit élte és meghalt II. Napoleon, a római király, páрмаi gróf, reichstadti herceg és osztrák ezredes, a szerencsétlen Sasfiók.

— Pompás a kalitka, melybe a Sas fiát bezárták. Hiába csapkodott szegény, betegségtől elgyengült szárnyaival nem tudott semmi sem megvalósítani apja csodálatosan fantasztikus életéből. Metternich, a nagy államférfi jól elzárta a ketracet, mert úgy vigyázott hazájára és az osztrák tronra, mint ahogyan a reichstadti herceg rajongott Napoleon hőstetteiért.

Ezt a tragikus és mélyen emberi történetet dolgozta fel Edmond Rostand Sasfiók című mesterdrámájában. Mi azt hittük, hogy a reichstadti herceg életét, küzdelmeit és utolsó napjait be kell mutatnunk a mozi közönségének. Nem csak az ő alakjáért, hanem azokéért is, akik mellette voltak, valamennyien érdekes személyiségek, mint: Mária Lujza, a páрмаi főhercegnő, aki francia császárné lett, Zsófia főhercegnő, a jó öreg Ferenc császár, Lorget Teréz, aki a fiatal herceg legnagyobb tisztelője volt, Napoleon Kamarata grófnő, a bájos táncosnő Elssler Fanny és végül a császári gárda gránátosa Flambeau, aki I. Napoleonért harcolt és II. Napoleonért halt meg.

— A közönség, mely a reichstadti hercegről irt filmet látja és hallja, talán megérez majd valamit abból a mély benyomásból, amely akkor vett erőt rajtunk, amikor a kapucinusok kriptájában megpillantottuk az ibolyacsokrot a Sasfiók koporsóján.

Igy írja le Gilles-Weber Pierre, az Osso filmgyár fő-

rendezője azt a hangulatot, melyből a Sasfiók film megszületett. Ezt a hatalmas művészi filmet a német Cinéma gyár a francia Osso filmtársasággal együtt vették fel német és francia nyelven. A német részt Turjansky rendezte, Járosy segítségével. A címszerepet Walter Edhoffer játssza a német változatban, Metternichet Ervin Kalser alakítja, Flambeaut pedig Eugen Klöpfer. Elssler Fanny bájos szerepében Grete Natzler kitűnő, míg Teréz érzelmes szerepét Lien Deyers teszi felejthetetlenné. Az egész európai filmkritika elismeri, hogy a Sasfiók film méltó Napoleon fiának emlékéhez és Rostand remekművéhez. Ehhez hasonló történelmi monstre filmet még egyetlen gyár sem produkált, de előreláthatólag nem is fog, mert ezt az anyagi és művészi erőt mégégyeszer így összehozni lehetetlen volna.

India fia

A maharadszák földrészének fiai mindig vonzották az európai és amerikai moziközönséget és főképen a néma filmek korszakában sok szép filmet köszönhattünk az indiai témáknak. A különös keleti tájak szokatlan varázsa, vagy a viselet szépsége, esetleg a népszokások érdekessége tette vonzóvá ezeket a filmeket és feledhetetlenné hatásukat. A hangosfilmnek gyártói az egyéb lehetőségek kihasználása után most megint India felé fordultak és itt nagy hatástkeltő eszközre leltek a keleti zenében, melynek izgató, erotikus hatását a keleti tárgyú operettekben már kipróbálták. Csak ezeket a dolgokat kellett meggondolniuk a Metro-Goldwyn filmgyár vezetőinek és mindjárt plauzibilissé vált előttük, hogy Ramon Novarro első hangosfilmjének keleti témát kell választaniuk. A művész megjelenése, mozdulatainak egyszerűsége, kevés mozgása nemes indusnak teremtette ezt a színészt, aki oly élethűen tudja alakítani az indiai férfi tüzes, érzéki szerelmét, mely szinte az emberfeletti határán mozog és amellet mégis természetes és földies. csókos, élvezetes szerelem. Az új filmben, melynek kópiája most érkezett meg Romániába, Ramon Novarro egy indus herceget alakít, aki buja és forró szerelemre gyullad egy angol leány irányában. A szerelem a nagy faji és világnézeti különbségek miatt természetesen nem lehet boldog és drámai fordulatokra vezet, hogy végül tragikus szakításban érjen véget. Ramon Novarro ebben a szerepében az ideális férfit és a legtüzesebb hősszerelmest adja. Partnerője Madge Evans, a gyönyörű amerikai színésznő ellenállhatatlanul kedves és minden szavával, minden mozdulatával érthetővé teszi, hogy az idegen világból való herceg belészeret. Nem is lehet másképen oly szép ez a színésznő és olyan izgatón nőies. Még két nagy szerep van a darabban, amit Conrad Nagel és Marjorie Rambeau alakítanak nagy drámai erővel és helyes ökonomiával, úgyhogy soha nem válnak színésziessé és természetellenessé. Ha mindezekhez hozzávesszük Jacques Feyder rendezői munkáját, mely nemcsak abban merül ki,

hogy a legszebb exotikus tájakat választotta ki a cselekmény színhelyéül, hanem főképen arra is törekedett, hogy az eseményeket gyors egymásutánban pergesse le a néző előtt és egy pillanatra se engedjen unalmat az izgalmas jelenetek közé. Így sikerült az India fiát valóságos slágerré tenni, mely mindenütt sikert arat.

Bécsi éjszakák

Romberg és Hamnerstein operettje sok előadást ért meg a német és angol színpadokon, amikor elhatározták, hogy megfilmesítik. A választás nagyon szerencsésnek mutatkozott főképen azért, mert ennek az operettnek meséje nem is színpadra való, egyenesen megkívánja a film sokszori színváltozását és romantikus témája mintha a kissé szentimentálisabb mozikközönségnek íródott volna. Egy bécsi suszter gyönyörű lányáról van benne szó, akibe egy előkelő tiszt és egy szegény muzsikusz szerelmesek. Aki ismeri a bécsi suszterlányokat, azonnal kitalálhatja, hogy a szép Elza nem a szegény zenészt, hanem a bárói rangot viselő tisztet választja férjül, bár nagyon szerelmes Ottóba, a szerencsétlen komponistába. Ottó bánatában Amerikába vándorol, de itt sem sikerül érvényesülnie, sok szenvedés után csak első hegedűse lesz egy nagy színháznak. Tizenegy év után viszontlátják egymást a szerelmesek és a régi tűz újra feltámad bennük, már össze is kelnének, amikor Elza megtudja, hogy Ottónak fia van egy másik nőtől. Másodszor is visszautasítja a muzsikust és férjével visszautazik az osztrák fővárosba. Megint nagy-nagy idő mulik el, negyven esztendő. És ekkor játszódik le a darab legmeghatóbb, legszebb része. Amikor a régi szerelmesek unokái találkoznak egy édes bécsi éjszakán. Ez a rövid tartalmi ismertetés csak halvány vázlata a film és az operett változatos, fordulatos meséjének, mely minden jelenetében a szívek hurján játszik, segítségül véve a hatáskeltés minden eszközeit. Alan Grosland, a darab rendezője, kitűnő és előkelő kiállítást adott hozzá és a pompás termek, színházak és szabadtéri felvételek légióit vonultatja fel, hogy elkápráztasson és gyönyörködtessen. A film főszerepét egy érdekes és különös női egyéniség játsza, akit eddig ritkán láthattunk: Vivienne Segal, aki olyan alakítást produkál, hogy méltó lenne a legnagyobb filmszínésznőhöz is. Ruháinak változatossága és előkelősége megmutatja, mivé fejlődik egy suszterlány, ha kikerül környezetéből és magasabb körökbe emelkedik, ahol eleganciában vetekszik a született mágnásasszonyokkal. Nagyravágyása határtalan és korlátlan, felfelé igyekezésben még önmagát, még szerelmes szívét is le tudja győzni. Két férfi küzd állandóan mellette, akiket Alexander Gray és Walter Pidgeon személyesítenek meg nagy színészi készséggel és drámai tudással. Az operett zenéje elsőrendű, valódi bécsi muzsika.

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirkakatait. — Mélyen leszállított árák. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

Vidéki urinőknek

legkényelmesebb, ha ruhájukat

K R E B S

festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villamoshoz és a vidéki autóstállomással szemben van.

Arad, volt Boros Béni-tér 5!. Fiók : v. Deák Ferenc-ucca.

≡ A »REGGEL« ≡

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panasz van :

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhivatalához Arad, Str. M. Nicoara 1.

FONTOS TUDNIVALÓ!

Magán- és közokiratait

MITRA I.

SÁNDOR

az aradi kir. törvényszék hites fordító és tolmácsánál fordíttassa román nyelvre. Kész fordításokat ítelesít! Iroda. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 5. (az udvarban) Arad-Csanádi Bank-palota.

Országszerte elismert kellemes szórakozóhely az aradi

Városi kávéház

Leszállított árák. Elsőrendű kiszolgálás.

Elkülönített játéktér. Szeparált bridge-szalón. Esténként parkettánc. Aradváros közönségének évtizedek óta megszokott találkozóhelye

Muzsay ná I

színházzal szemben

Nyári öltönyök és felöltők

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény! Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel. Mercur iparos bevásárlási könyvre 6 havi hitel.

PROSENSZKY

hölgyfodrász

volt Szent László-u. 2.

(Str. Cloșca)

Villanyondoláló-gép. Tartós hajhullámok. — **Olesó ár.**

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek

Vojtek gyógyszer-tár

ÜZLETÜNKET

a végeladás tartamára

Piața Avram Iancu 21.

(Szabadság-tér) színházzal szembe

helyeztük át.

„MERCANTIL“ szőnyeg- és divatáruház

Megnyilt a

„Revü“ uriszabóság

ARAD, Deák Ferenc-u. 15. kapu alatt.

A megszűnt **Sámson Jakab-cég** szabásának, **Csont Sándor** vezetésével készülnek a legújabb szabású ruhák. Pontos és szolid kiszolgálás! Elsőrangú munka! Olcsó ár!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FICK legolcsóbban fest, tisztít
őszi felöltőket és ruhákat,
gallérokat legszebben fényez.

Str. Barițiu 14. Fiókküzet a Lutheránus templommal szemben

Csak az árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Str. Brătianu (Weitzer János-ucca) 2.
Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye.

Hol olcsóbb és jobb, mint a gyári cipő?

PRÁSZ JÓZSEFNÉL

Str. Eminescu (v. Deák Ferenc u.) 6.

hol elsőrendű anyagból **férfi** barna és fekete cipők 320.-leitől, **női** antilopcipők 330.-leitől, női trotör barna és más színben 300.- lei. Erős és tartós **iskolacipők** legolcsóbb árban kaphatók.

Mindennemü fűszer és csemegeárunk
 legjobb minőségben, legolcsóbban **É L E S** fűszer- és csemegeüzletében o—o

Fest, vegyileg tisztít

K N A P P

gőz- és villanyerőre berendezett vállalata
 volt Weitzer-ucca 11. — volt Magyar-ucca 10.

B o h n g y á r t m á n y u üveges „Ultrasejt“ téglá és mindennemü cserép gyári áron, kizárólag

Kornis Testvérek R. T.-nál

Arad, Str. Alexandru (v. Salacz-u.) 1. — Telefon 501.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre Cluj . 600 lei
 Az egyes szám ára 20 lei
 Magyarországon 60 fillér
 Jugoszláviában 5 dinár
 Csehszlovákiában 4 c. k.
 Amerikában 1 évre 6. d.

Előfizetési árak egy évre: válatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerkesztőség: v. Szent László-ucca 2. — Telefon 520.
 Kiadóhiv. és nyomda: v. József-fhg-u. Csanádi-pal.

ARAD.